

ска информация, но в съответствие със законите на поетиката на фолклорното произведение и от гледна точка на колектива с функции и права за това. Историческото като категория получава реални измерения, когато бъде съотнесено с критериите на съответния колектив-рода, селището или етноса./8/

Четейки тези песни се натъкваме на мотиви и сюжети, които не притежават историческа достоверност, дори обратното, погледнато формално, те дезинформират читателя.

Познавачите на живота и делото на двамата войводи биха се учудили, че Хаджи Димитър и Стефан Караджа водят дружина в Сливенския балкан, че Хаджи Димитър изпраща заръки до своя побратим да дойде в дружината му, макар те да не са се познавали и действували заедно до момента на срещата им в Румъния./9/ Също прави впечатление, че в немалка част от песните за Хаджи Димитър като образ битува и Панайот Хитов – крупна личност от нашето Национално-освободително движение/10/, но като че ли винаги на преден план изпъква образът на Хаджи Димитър. А исторически факт е, че Панайот Хитов е водил чета в Сливенския балкан, в която знаменосец е бил бъдещия войвода./11/ Тази смяна на местата на историческите личности в разглежданите песни не е подмяна на исторически факти или обезценяване делото на Панайот Хитов,/12/ а плод именно на нравствената оценка на фолклорното съзнание, за което особена значимост добива делото на този борец, който е паднал в борбата за свобода. Личностите стават велики в своята гибел за святото народно дело. Така техните образи добиват особено излъчване в сравнение с останалите живи герои. А това води и до идеализирането им във фолклорните произведения.

Плод на нефактологическото историческо фолклорно мислене е и смесването на историческото време и исторически пластове в много от песните, "пренебрегване" на историческите факти и в един текст наред с Хаджи Димитър и Стефан Караджа са Раковски, Ильо войвода или Богдан Богданлията, Златито Кокарчина, Пею